

Olje- og energidepartementet
Pb. 8148 Dep
0033 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
071 01498-54	
DATO - 7 DES. 2007	
AN 586	EKSP.

Avfall Norge
Nedre Vollgt. 3
0158 Oslo
Tlf: +47 24 14 66 00
Fax: +47 24 14 66 01
www.avfallnorge.no
post@avfallnorge.no
DNB NOR, konto:
1607.51.16520
Organisasjonsnr. I
NO 971 274 409 MVA

Vår ref.: 00467/2007

Deres ref.:

Oslo, 04.12.2007

Høringsinnspill til utkast til forskrift om støtteordningen for fornybar elektrisitet

Avfall er ressurser av hovedsakelig fornybar opprinnelse og bør derfor kvalifisere til den planlagte støtteordningen for andelen av fornybar energi produsert. Det bør klargjøres fra olje- og energimyndighetene at den fornybare andelen elektrisitet fra energiproduksjon basert på avfall inngår i den foreslåtte støtteordningen. Vi vil derfor ta til orde for at støttenivået økes tilsvarende det sertifikatmarkedet over tid gir produsenter av fornybar energi i Sverige.

Avfall Norge ber om et møte med Olje- og energidepartementet for å klargjøre statusen til fornybar energi fra avfall.

Vi viser til pressemelding publisert på Olje- og energidepartementets hjemmesider 4. oktober 2007 om Utkast til forskrift om støtteordningen for fornybar elektrisitet. Avfall Norge organiserer offentlige og private aktører i avfallsbransjen, med en samlet energiproduksjon på over 1 TWh, og ber om å bli satt på høringslisten for denne typen forskriftsendringer i framtiden.

Avfall Norge har lenge etterspurt en støtteordning for produksjon av fornybar elektrisitet. Vi beklaget sterkt at forslaget om et felles sertifikatmarked med Sverige for fornybar elektrisitet ikke kom i stand. I våre tilbakemeldinger til Olje- og energidepartementet har vi hele tiden lagt vekt på at avfall er ressurser som for det meste har en fornybar opprinnelse (papir, treverk, våtorganisk avfall, tekstiler med mer). Produksjon av energi fra behandling av avfall må derfor regnes som fornybar for den andelen som har fornybar opprinnelse.

Utkastet åpner for at overgangsordningen som opprinnelig kun var tenkt å gjelde for anlegg bygget etter 1.1.2004 nå vil gjelde for alle bioenergianlegg. Avfall Norge er meget fornøyd med denne løsningen som vi mener er nødvendig for å sikre en lik markedsadgang for alle anlegg som skal konkurrere om råvaren (biomasse, inkludert avfall).

EUs definisjon av fornybare energikilder er svært inkonsekvent når det gjelder avfall. Mens produkter (biomasse) fra landbruk og skogbruk anses som fornybare er det bare med visse forbehold at disse anses som fornybare når de blir avfall.

Vi mener det bør være selvsagt at når fornybare ressurser som papir, trevirke og mat går fra å være produkt til å være avfall så skal det fortsatt bli sett på som en fornybar ressurs og som råvare for bioenergi. I høringsnotatet side 9 står det "Oppregningen (basert på fornybarhetsdirektivet, egen tilføyning) er ikke ment å være uttømmende. Produksjon av elektrisk energi basert på andre energikilder vil kunne være kvalifisert til å motta støtte, forutsatt at energikilden anses som fornybar...". Vi tolker denne formuleringen som en

åpning for at all fornybar energi fra avfall kan inngå i støtteordning slik forslaget til grønne elsertifikater var planlagt. Vi ber imidlertid om en klargjøring på departementets syn på dette spørsmålet.

Vi vil derfor be om et møte med Olje- og energidepartementet der vi klargjør de forhold som gjelder for energiutnyttelse av avfall.

Avfall som råvare for energiproduksjon

Avfallsforbrenning av blandet husholdningsavfall – over halvparten på vekt er fornybar, men regnet på energiinnhold er ca 50 % fornybar (se vedlagte rapport). Som en tommelfingerregel gir 4 kg blandet avfall gir ca 1 liter oljeekvivalenter.

I 2006 ble 850.000 tonn avfall ble behandlet i ca 20 anlegg. Dette ga om lag 1 TWh fjernvarme, mengde produsert elektrisk energi er ikke innrapportert særskilt til SSB, men Avfall Norge vil nå kartlegge denne. Energiutnyttelse er i snitt 72 %, denne andelen forventes å øke med videre utbygging av fjernvarmenettet. Resultater fra utviklingsprosjekter tyder på at blandet avfall (husholdningsavfall) som er frasortert matavfall kan mellomlagres i sommerhalvåret og dermed nyttiggjøres når varmebehovet er størst.

Biogass fra organisk avfall er i dag en ny behandlingsform som vinner stadig større oppmerksomhet. Biogass har tilnærmet 100 % fornybar opprinnelse (alt nedbrytbarhet). I dag behandles ca. 50.000 tonn i 5-6 avfallsanlegg, mens avløps slam råtnes ut i ca 15 slambehandlingsanlegg. Gass fra deponier, såkalt deponigass, er også en form for biogass, men denne er lavere konsentrert og inneholder mer forurensninger. Som en tommelfingerregel gir 10 kg matavfall gir biogass tilsvarende ca 1 liter oljeekvivalent ved biogassbehandling. Biogass kan brukes til varme og el og den oppgraderes til biometan og brukes som biodrivstoff.

Andel fornybar energi fra avfall

Andelen fornybar energi fra avfall avhenger av avfallet og behandlingstypen. Ved avfallsforbrenning av blandet restavfall har Avfall Norge i samarbeid med NVE fått beregnet en gjennomsnittlig andel på 50%. For biogass utgjør andelen i praksis 100%, siden ikke-fornybare materialer normalt ikke er biologisk nedbrytbare. Den samme betraktningen gjelder for deponigass.

Avfall i samfunnet

Avfall oppstår hele tiden og mengdene øker med velstandsutviklingen. Avfall må tas hånd om kontinuerlig på en sikker og miljømessig forsvarlig måte. Avfallshåndtering er en sterkt regulert sektor og reguleres for det meste av Miljøverndepartementet gjennom Forurensningsforskriftens kapitler om avfall. Håndtering av avfall fra private husholdninger er et kommunalt ansvar, håndtering av avfall fra næringsliv er avfallsbesitters ansvar. Avfall og energi er imidlertid ikke ansvarsområder for Miljøverndepartementet.

Avfall Norge mener derfor avfall i større grad må inngå i nasjonale energipolitiske strategier.

Forbud mot deponering av nedbrytbart – behov for ny kapasitet

Myndighetene foreslår fra 2009 å innføre forbud mot deponering av nedbrytbart avfall. Regelverket for forbudet er nå på høring. Endringen vil medføre behov for ny alternativ behandlingsskapasitet for om lag 1 million tonn avfall. Noe av dette vil gå til materialgjenvinning (råvarer for ny produksjon), men det meste vil trolig gå til energigjenvinning (biogass og forbrenning). Anslagsvis vil 600. - 800.000 tonn gå til avfallsforbrenning og kunne gi ca. 1 TWh i fjernvarme.

Eksport av avfall

Avfall til gjenvinning kan i dag eksporteres innen EØS. På grunn av forskjellige rammevilkår er det særlig attraktivt å eksportere avfall til energiutnyttelse i våre naboland Sverige og Danmark. Blandet avfall og trevirkeavfall behandles i svenske forbrenningsanlegg, mens våtorganisk avfall eksporteres til danske biogassanlegg. I følge tall fra SSB eksporteres ca 300 000 tonn avfall til Sverige i 2006. Årsaker til denne eksporten er i hovedsak at Sverige og Danmark har:

- Bedre utbygget og avskrevet fjernvarmenett
- Høyere priser på konkurrerende varmekilde (el)
- Bedre tilskuddsordninger for el (grønne sertifikater (S), garanterte minstepriser (DK))
- Lavere avgifter på avfallsforbrenning (gjelder Sverige og næringsavfall)

Avfall Norge er ikke motstander av handel med avfall over landegrensene. Imidlertid ønsker vi at rammebetingelsene for energiutnyttelse av avfall skal være mest mulig på linje med våre nabolands og savner en energipolitisk fokus på de bidrag som avfallsressurser kan komme med.

Støttenivået for fornybar elektrisitet

Vi viser her til Nobio sin høringsuttalelse.

Bortfall av fritak for forbruksavgiften gir null i netto for småkraftanlegg

En del deponigass og biogassanlegg har i likhet med andre småkraftanlegg hittil kunnet delta i en ordning der forbruksavgiften (9,67 øre) ikke innkreves fra sluttbruker ved direkte salg. Olje- og energidepartementet skriver i høringsnotatet at denne ordningen må bortfalle ved innføringen av den nye støtteordningen. Dette vil innebære at små deponi- og biogassanlegg ikke får noe forbedrete vilkår med den nye ordningen. Dette er etter vår mening svært uheldig og vi ber Olje- og energidepartementet foreslå kompenserende rammebetingelser for disse anleggene.

Oppsamling og energiproduksjon fra deponigass trenger ekstra oppmerksomhet

Selv om deponier etter 2009 ikke lenger skal motta nedbrytbart avfall vil de langt over 100 deponier i Norge fortsette å produsere deponigass i flere tiår. Deponigass er som biogass 100% fornybar. Imidlertid er det forhold ved deponigass som skiller seg litt fra biogass og avfallsforbrenning.

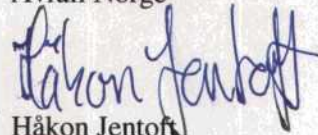
Innsamling av metangassen fra deponier anses å være et meget viktig klimabidrag ettersom metangassen ellers vil lekke ut og nå atmosfæren der den utgjør over 20 ganger klimaeffekten som om gassen forbrennes til CO₂. Vedtak om bygging av deponigassanlegg gjøres derfor etter pålegg fra miljøvernmyndighetene, av klimahensyn.

Et deponigassanlegg anlegges med en sugesentral og et sett med brønner. Det er normalt dårlig økonomi i å anvende den oppsamlete gassen. De fleste anleggene har derfor opprinnelig faklet gassen, de senere år har stadig flere installert gassmotorer for produksjon av elektrisitet og delvis varme. Brønnene etableres etter hvert som deponiet fylles med avfall, og hver brønn utgjør derfor reelt sett en utvidelse av anlegget.

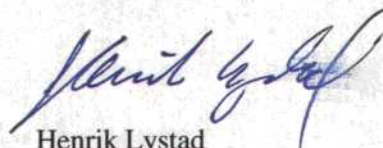
Miljøvernmyndighetene har i sine strategier for reduksjon av klimautslipp i Norge gjentatte ganger pekt på tiltak for å optimalisere driften av deponigassanlegg. Det er imidlertid en meget stor utfordring å detaljregulere driften av deponigassanlegg da det er mange ulike forhold som har innvirkning på gassoppsamlingen. Avfall Norge er derfor av den mening at det beste virkemiddelet for å øke gassuttak fra eksisterende anlegg er gjennom tilskuddsordninger for oppsamlet gass eller produsert energi. Økte priser på produsert elektrisitet vil derfor kunne føre til at flere deponieiere ser nytten av å installere gassmotorer og optimalisere driften for å ta ut mest mulig deponigass.

Vi ser det derfor som ekstra viktig at fritaket for forbruksavgiften opprettholdes eller støtteordningen gjøres mer attraktiv for deponigassanleggene.

Med vennlig hilsen
Avfall Norge

Håkon Jentoft
Direktør

Henrik Lystad
Rådgiver

Kopi: Miljøverndepartementet

Vedlegg: Avfall Norge-rapport nr 7/2006 "Fornybar andel i avfall til norske forbrenningsanlegg"